

Sygn. akt II Ca 488/15

POSTANOWIENIE

Dnia 23 czerwca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Barbara Nowicka

Sędziowie: SO Alicja Chrzan

SO Agnieszka Terpiłowska

Protokolant: Alicja Marciniak

po rozpoznaniu w dniu 9 czerwca 2016 r. w Świdnicy

na rozprawie

sprawy z wniosku **A. S. (1)**

przy udziale **B. G. (1)**

o podział majątku wspólnego

na skutek apelacji wnioskodawczyni i uczestnika postępowania od postanowienia Sądu Rejonowego w Wałbrzychu z dnia 19 lutego 2015r. sygn. akt I Ns 1002/11

p o s t a n o w i a :

I. ***oddalić apelację wnioskodawczyni ;***

II. ***oddalić apelację uczestnika postępowania;***

III. ***nakazać wnioskodawczyni uiścić na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Świdnicy kwotę 69,82 zł (sześćdziesiąt dziewięć złotych osiemdziesiąt dwa grosze) kosztów sądowych poniesionych w postępowaniu apelacyjnym ;***

IV. ***nakazać uczestnikowi postępowania uiścić na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Świdnicy 1.569,82 zł (tysiąc pięćset sześćdziesiąt dziewięć złotych osiemdziesiąt dwa grosze) kosztów sądowych poniesionych w postępowaniu apelacyjnym ;***

V. ***oddalić wnioski uczestników postępowania o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego .***

(...)

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni A. S. (1) wniosła o podział majątku wspólnego z B. G. (1) i o:

I. ustalenie że w skład tego majątku wchodzi:

1. prawo własności nieruchomości gruntowej wraz z posadowionym na niej budynkiem o powierzchni(...) m 2 położonej w G. przy ul. (...) dla której to nieruchomości Sąd Rejonowy w Wałbrzychu prowadzi KW o nr (...) o wartości 40.000 zł;

2. garaże blaszane – 4 szt. o wartości 6.000 zł;

3. samochody osobowe:

- marki A. (...) rok produkcji 2007 o wartości 7.000 zł ,

- marki A. (...) rok produkcji 2001 r o wartości 24.000 zł;

- marki V. (...) rok produkcji 1999 r o wartości 13.000 zł

4. wyposażenie warsztat (spawarka, rama do napraw blacharskich, klucze nastawne, narzędzia blacharskie, rozpieraki, pistolety do lakierowania, nagrzewnica spalinowa, kabina lakiernicza, oświetlenie, wiertarka, polerka, szlifierka kątowna, lewarek, prawo kompresor, szafka narzędziowe, butla z gazem, wkrętarka (...), spawarka do elementów plastikowych, bąk polerski, taśmy lakiernicze o łącznej wartości 45 400 zł;

5. wyposażenie mieszkania (meble kuchenne, telewizor D. , stół i krzesła , wideo A., kino domowe S., telewizor (...) 42 cale, wieża (...), stół 24 osobowy z krzesłami, 2 fotele, biżuteria, narty, huśtawka ogrodowa, laptop (...), lodówka, narożna kanapa, stolik, szafa drewniana);

I. domagając się dokonania podziału przez przyznanie na jej rzecz składników majątku o łącznej wartości 45.600 zł, a uczestnikowi pozostałe składniki majątku o łącznej wartości 186.000 zł , zobowiązując go jednocześnie do dokonania spłaty na rzecz wnioskodawczyni w kwocie 70 500 zł tytułem wyrównania udziałów w terminie 1 miesiąca od uprawomocnienia się postanowienia.

W uzasadnieniu wniosku wnioskodawczyni wskazała, iż w okresie małżeństwa strony w ramach wspólności małżeńskiej nabyły wymienione składniki majątku i mimo wystąpienia rozdzielności jako skutku rozwodu nie dokonały jego podziału. Część rzeczy ruchomych wraz z samochodami zabrał uczestnik wyprowadzając się z domu. Wnioskodawczyni chciała także uzyskać na wyłączną własność nieruchomość gruntową wraz z posadowionym na niej budynkiem bowiem sąsiaduje ona bezpośrednio z nieruchomością mieszkalną jej rodziców.

W odpowiedzi na wniosek uczestnik postępowania B. G. (1) wniósł o:

I. ustalenie, że w skład majątku dorobkowego stron wchodzi następujące składniki podanych wartościach:

1. nakłady z majątku dorobkowego stron na kapitalny remont od podstaw do stanu obecnego, rozbudowę, modernizację nieruchomości stanowiącej majątek odrębny A. G., położonej na działce nr (...) w G., przy ul. (...) o wartości 200.000 zł;

2. nieruchomość zabudowana budynkiem gospodarczym na działce nr (...) w G., przy ul. (...) o wartości 200.000 zł;

3. 4 garaże blaszane o wartości 8.000 zł;

4. samochód marki V. (...) o wartości 23.000 zł;

5. samochód marki A. (...), rok produkcji 1999, nr rej (...), o wartości 27.000 zł;

6. wyposażenie mieszkania i warsztatu

o łącznej wartości 500.000 zł .

I. ustalenie, że nie stanowią majątku dorobkowego 2 samochody A., narzędzia w warsztacie, w części służącej do lakierowania pojazdów, stół 24 osobowy wraz z 14 krzesłami, stół 12 osobowy, huštawka, laptopa (...), szafa drewniana. Uczestnik wniósł o dokonani podziału majątku wspólnego w ten sposób, że otrzyma on 2 garaże blaszane, kanapę narożną, lodówkę(...), telewizor 42 calowy, stół czarny z 6 krzesłami, wyposażenie warsztatu wartości 1300 zł, kota i 2 fotele ruchomości o łącznej wartości 12.500 zł. Wnioskodawczyni otrzyma na własność wszystkie pozostałe składniki majątku dorobkowego stron o ogólnej wartości 488.100 zł oraz dokona zapłaty na rzecz uczestnika kwoty 237.800 zł tytułem wyrównania jego udziału w majątku wspólnym.

W uzasadnieniu odpowiedzi na wniosek, uczestnik postępowania wskazał, iż w trakcie małżeństwa uczestnicy postępowania poczynili nakłady na remont mieszkania A. G. i wspólnej nieruchomości. Wnioskodawca wskazał również, iż zakwestionowane składniki majątku stanowiły własność jego ojca, brata lub darowizny na jego rzecz, w części ruchomości zostały sprzedane w trakcie trwania małżeństwa stron.

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Wałbrzychu:

I. ustalił że w skład majątku wspólnego wnioskodawczyni A. S. (1) i uczestnika B. G. (1) wchodzi:

1. prawo własności nieruchomości gruntowej wraz z posadowionym na niej budynkiem o powierzchni 244 m² położonej w G. przy ul. (...) dla której to nieruchomości Sąd Rejonowy w Wałbrzychu prowadzi księgę wieczystą o numerze (...) o wartości 159 285, 00 zł (słownie: sto pięćdziesiąt dziewięć tysięcy dwieście osiemdziesiąt pięć złotych, 00/100);
2. samochód osobowy A. (...) rok produkcji 2007 o wartości 45 000 zł (słownie: czterdzieści pięć tysięcy złotych);
3. samochód osobowy V. (...) o wartości 11 000 zł (słownie: jedenaście tysięcy złotych);
4. cztery warsztaty blaszane o wartości po 1 500 zł (słownie: tysiąc pięćset złotych) każdy;
5. meble kuchenne o wartości 1000 zł (słownie: tysiąc złotych);
6. telewizor (...) o wartości 300 zł (słownie: trzysta złotych);
7. wideo (...) o wartości 200 zł (słownie: dwieście złotych);
8. kino domowe (...) o wartości 300 zł (słownie: trzysta złotych);
9. lodówka (...) o wartości 1 500 zł (słownie: tysiąc pięćset złotych);
10. zmywarka o wartości użytkowej;
11. zamrażalka o wartości 100 zł (słownie: sto złotych);
12. stół 24-osobowy o wartości 2000 zł (słownie: dwa tysiące złotych);
13. czternaście krzeseł po 150 zł każde o łącznej wartości 2 100 zł (słownie: dwa tysiące sto złotych);
14. 42 calowy telewizor (...) o wartości 1 500 zł (słownie: tysiąc pięćset złotych);
15. krajalnica o wartości 50 zł (słownie: pięćdziesiąt złotych);
16. kuchnia mikrofalowa o wartości 100 zł (słownie: sto złotych);
17. ekspres do kawy o wartości 50 zł (słownie: pięćdziesiąt złotych);
18. narożna kanapa skórzana o wartości 2000 zł (słownie: dwa tysiące złotych);

19. meble sypialniane o wartości 200 zł (słownie: dwieście złotych);
20. dwie wersalki o wartości 50 zł (słownie: pięćdziesiąt złotych) każda;
21. dwa zestawy mebli pokojowych o wartości po 100 zł (słownie: sto złotych) każdy;
22. dwa stoliki po 50 zł (słownie: pięćdziesiąt złotych) każdy;
23. czarny stół 12-osobowy z 6 krzesłami o wartości 1 200 zł (słownie: tysiąc dwieście złotych);
24. dwa fotele o wartości 200 zł (słownie: dwieście złotych);

II. ustalił, iż w skład majątku wspólnego stron w postaci wyposażenie warsztatu o łącznej wartości 26 660 zł (słownie: dwadzieścia sześć tysięcy sześćset sześćdziesiąt złotych) wchodzi:

1. spawarki (...) o wartości 1 800 zł (słownie: tysiąc osiemset złotych),
2. ramy do napraw blacharskich o wartości użytkowej,
3. narzędzi blacharskich (młotki, rozbijaki, rucug) o wartości 1000 zł (słownie: tysiąc złotych),
4. wiertarka 150 zł (słownie: sto pięćdziesiąt złotych),
5. polerka 150 zł (słownie: sto pięćdziesiąt złotych),
6. szlifierka 150 zł (słownie: sto pięćdziesiąt złotych),
7. rozpieraki 300 zł (słownie: trzysta złotych),
8. dwa pistolety do lakierowania o łącznej wartości 240 zł (słownie: dwieście czterdzieści złotych),
9. nagrzewnica spalinowa o wartości 700 zł (słownie: siedemset złotych)
10. lewarek typu „żaba” o wartości 70 zł (słownie: siedemdziesiąt złotych),
11. butla gazowa o wartości 100 zł (słownie: sto złotych),
12. wkrętarka (...) o wartości 100 zł (słownie: sto złotych),
13. system lakierniczy o wartości 20 000 zł (słownie: dwadzieścia tysięcy złotych),
14. szafka narzędziowa o wartości 2 000 zł (słownie: dwa tysiące złotych),

I. ustalił że w skład majątku wspólnego stron postępowania wchodzi (...) nakładów poniesionych na nieruchomości wspólną A. S. (1) i B. G. (1), B. J. (1) i (...) w postaci (...) tarasu z murowany kominkiem i bufetem o wartości 1 942 (słownie: tysiąc dziewięćset czterdzieści dwa złote), (...) altany ogrodowej o wartości 583 zł (słownie: pięćset osiemdziesiąt trzy złote), (...)udziału wybrukowania kostką granitową dziedzina posesji o wartości 2 246 zł (słownie: dwa tysiące dwieście czterysta sześć złotych);

II. ustalił nakłady z majątku wspólnego wnioskodawczyni A. S. (1) i uczestnika postępowania B. G. (1) na majątek odrębny wnioskodawczyni A. S. (1) w kwocie 102 920 ,00 zł (słownie: sto dwa tysiące dziewięćset dwadzieścia złotych, 00/100);

III. dokonał podziału majątku w ten sposób, że wnioskodawczyni przyznał składniki majątku wymienione w punkcie I – podpunkt 1, 3, i podpunkt 4 – w postaci dwóch warsztatów blaszanych o wartości 3 000 zł (słownie: trzy tysiące złotych) oraz ruchomości wymienione w podpunktach 5, 6, 7, 8, 10, 11, 15, 16, 17,19, 20, 21, 22, oraz wskazany w

punkcie II – podpunkt 14 oraz nakłady poniesione na nieruchomości wspólna stanowiąca współwłasność określoną w punkcie III, zaś uczestnikowi składniki majątku wskazane w punkcie I – podpunkty 2, 9, 12, 13, 14, 18, 23, 24 oraz ruchomości wskazane punkcie II – podpunkty od 1 do 13;

IV. nakazał wnioskodawczyni uiścić na rzecz uczestnika kwotę 95 328 zł (słownie: dziewięćdziesiąt pięć tysięcy trzysta dwadzieścia osiem złotych) tytułem wyrównania jego udziału w majątku wspólnym - płatną w terminie 1 roku od daty uprawomocnienia się postanowienia;

V. nakazał uczestnikowi wydanie wnioskodawczyni w terminie jednego miesiąca od dnia uprawomocnienia się postanowienia nieruchomości opisanej w punkcie I – podpunkt 1 oraz wydanie ruchomości punkt II – podpunkt 14;

VI. oddalił wnioski stron o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania;

VII. nakazał wnioskodawczyni uiścić na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Wałbrzychu kwotę 2 301 zł (słownie: dwa tysiące trzysta jeden złotych) tytułem kosztów sądowych tj. brakującej zaliczki na bieglego pokrytej tymczasowo z środków Skarbu Państwa;

VIII. nakazał uczestnikowi uiścić na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Wałbrzychu kwotę 2 301 zł (słownie: dwa tysiące trzysta jeden złotych) tytułem kosztów sądowych tj. brakującej zaliczki na bieglego pokrytej tymczasowo z środków Skarbu Państwa;

IX. zasądził od uczestnika na rzecz wnioskodawczyni kwotę 500 zł (słownie: pięćset złotych) tytułem połowy opłaty od wniosku.

Sąd pierwszej instancji ustalił następujący stan faktyczny:

Małżeństwo stron, wnioskodawczyni A. S. (1) i uczestnika postępowania B. G. (1) zwarte dnia 01 września 1990 r. i wpisane do księgi małżeństw pod nr (...) w Urzędzie Stanu Cywilnego w G. zostało w sprawie sygn. I C 1435/10 wyrokiem z dnia 08 października 2010 r. Sądu Okręgowego w Świdnicy rozwiązane przez rozwód bez orzekania o winie stron. Przez okres trwania związku małżeńskiego prawie od początku strony zamieszkiwały wspólnie w mieszkaniu przy ul. (...) w G. przy czym mieszkanie to początkowo należało do rodziców wnioskodawczyni (...). Następnie w dniu 07.12.2005 r. darowali córce A. S. (1) (wtedy G.) na odrębną własność lokal mieszkalny nr (...) położony przy ul. (...). Tego samego dnia małżonkowie (...) darowali stronom na ich wspólność ustawową działkę budowlaną nr (...) zabudowaną budynkiem gospodarczym. Mieszkanie, w którym zamieszkały strony, a które w późniejszym czasie stało się własnością wnioskodawczyni zostało zaadaptowane z poddasza i praktycznie przez cały okres trwania małżeństwa było remontowane, modernizowane i ulepszone. Na początku mieszkanie zostało przystosowane przez rodziców wnioskodawczyni do zamieszkania przez córkę i ówczesnego zięcia odmalowane, położone zostały podłogi, doprowadzona została instalacja wodna i gazowa, wstawione drzwi. Następnie rodzice wnioskodawczyni rozpoczęli remont mieszkania należącego do drugiej córki B. J. (1). Matka wnioskodawczyni do 2000r. prowadziła pijalnię piwa. Remontami zajmowali się najczęściej znajomi i najbliższa rodzina stron. Zapłata bardzo często za wykonane roboty polegała na tym, że uczestnik w zamian za wykonane roboty dokonywał naprawy samochodu. Obecnie mieszkanie składa się z 6 pokoi, kuchni, łazienki z WC, przedpokoju. Na początku lokal składał się z 3 pomieszczeń (2 pokoje i korytarz) o łącznej powierzchni 82,3 m⁽²⁾. W kwietniu 2004r. z operatu szacunkowego z wyodrębnienia lokali sporządzonego przez rzeczoznawcę majątkowego G. J. (1) sporządzonego dla potrzeb darowizny i wyodrębnienia lokalu, która miała miejsce 07.12.2005r. wydzielone już były następujące pomieszczenia: 5 pokoi, kuchnia, przedpokój, łazienka. Opis stanu technicznego lokalu stanowił, że lokal był wydzielony trwałymi ścianami w obrębie budynku. Ściany były otynkowane i pomalowane. Podłogi wykonane były z drewna iglastego – drzwi drewniane płycinowe i płytowe. Mieszkanie posiadało instalację elektryczną, wodno – kanalizacyjną i gazową. Ogrzewanie stanowiła prowizoryczna instalacja centralnego ogrzewania, brak w opisie szczegółowego stanu technicznego tynków, podłogi, stolarki okiennej i drzwiowej. W trakcie kolejnych modernizacji wstawiono nową stolarkę okienną z nowymi zparapetami, w tym 2 sztuki murowane i 4 granitowe, wykonano nowe tynki ścian i sufitów z płyt (...), wybudowano nowy kominek z rozprowadzaniem ciepła, wybudowano od

nowa łazienkę, przebudowując (podnosząc) dach budynku, zamontowano nowe drzwi wejściowe antywłamaniowe. W pokoju o pow. 26,60 m⁽²⁾ została wykonana garderoba z przesuwanymi drzwiami. Wykonano nową instalację centralnego ogrzewania z miedzianych rur. Zakupiono i zamontowano nowe grzejniki, nowy piec CO oraz bojler na ciepłą wodę. Łącznie nakłady na remont mieszkania stron od momentu ich zamieszkania do momentu rozvodu wyniosły 165.000 zł. (według biegłego nakłady do dnia darowizny to jest do dnia 07.12.2005 r. wyniosły 63.220 zł, nakłady poczynione na lokal po tym dniu wyniosły 102.920 zł). Na częściach wspólnych nieruchomości strony dokonały nakładów budując taras z murem kominkiem i bufetem, altanę ogrodową, wybrukowali kostką granitową dziedzińca posesji.

Z uwagi na fakt, że uczestnik wyuczył się w zawodzie blacharza samochodowego rodzice wnioskodawczynie zgodzili się by uczestnik przeznaczył budynek gospodarczy na warsztat i prowadził tam działalność. Nieruchomość ta stała się własnością stron na podstawie umowy darowizny w dniu 07.10.2005 r. Wartość rynkowa tej nieruchomości na dzień wizji lokalnej dokonanej przez biegłego w dniu 10.01.2013 r. wyniosła 159.285,00 zł (k-323). Budynek został w całości wyremontowany łącznie z dachem. Została też dobudowana sklep, w którym wnioskodawczynie prowadziła w przeszłości działalność gospodarczą. W wyremontowanym budynku uczestnik prowadził i nadal prowadzi działalność warsztat blacharsko - lakierniczy. Lakiernictwem zajmuje się jego brat D. G. (1) i pomaga im ich ojciec S. G. (1) obaj jednak nie mają zarejestrowanej działalności gospodarczej. Dojazd do warsztatu przebiega przez działkę, która stanowi współwłasność A. S., B. J., (...). Uczestnik próbował porozumieć się z właścicielami działki, co do przeniesienia za odpłatnością całej działki dojazdowej do nieruchomości na to Ci jednak nie wyrazili zgody. Obecnie więc budynek nie posiada dojazdu do działki na, której się znajduje ani służebności dojazdu. Warsztat wyposażony jest w Spawarki (...) 1800 zł, rama do napraw blacharskich wartość użytkowa, narzędzia blacharskie (młotki, rozbijaki, rukcug), wiertarka, polerka, szlifierka, rozpieraki, 2 pistolety do lakierowania nagrzewnica spalinowa, lewarek typu żaba, butla gazowa, wkrętarka (...) system lakierniczy, kompresor, szafki narzędziowe o łącznej wartości 26.600 zł. Dojazd do warsztatu przebiega przez działkę będącej własnością teściów. W trakcie trwania związku małżeńskiego strony miały różne samochody. W chwili ustania wspólności majątkowej małżeńskiej A. S. (1) jeździła i ponosi koszty ubezpieczenia W. (...). Samochód A. (...) stał się za zgodą stron w trakcie procesu własnością ich syna P. G. dlatego też nie jest przedmiotem podziału. Strony miały też 2 samochody A.. Jedno z roku 2001 r. które zostało sprzedane jeszcze w trakcie trwania związku małżeńskiego w dniu 30.06.2010r. z uszkodzoną skrzynią biegów i A. z 2007r. powypadkowe, którego prawo własności bez zgody wnioskodawczynie zostało przeniesione na ojca uczestnika S. G. (1) a nabyte przez strony w ten sposób „że uczestnik udał się z R. W. do L. i tam w komisie po zostawieniu w rozliczeniu N. (...) będących własnością stron został nabyty przez B. G. (1). A. (...) rok produkcji rok produkcji 2007r. ma wartość 45.000 zł, Samochód V. (...) ma zaś o wartość 11.000 zł. Uczestnik wyprowadzając się z domu zabrał Lodówka (...), stół 24 osobowy, 14 krzeseł, telewizor (...) 42 cale (...), narożna kanapa skórzana, 12 osobowy stół czarny z 6 krzesełami, 2 fotele, parę nart. W domu pozostało wyposażenie mieszkania w postaci mebli kuchennych „wyposażenie pokoi i sprzęt codziennego użytku”.

Strony nie zawierały małżeńskich umów majątkowych. Wnioskodawczynie pierwsze zatrudnienia podjęła w 2001 r. Agencji (...) w W.. Pracowała też u mamy w pijalni piwa. W okresie 2007 - 2008 r. sprzedawała odzież w sklepie specjalnie zrobionym do tego celu nad warsztatem. Uczestnik B. G. (1) ukończył szkołę w 1990r. zatrudnił się w prywatnych warsztatach przyuczając się do zawodu blacharza samochodowego. Od 1997r. do dnia dzisiejszego pracuje w N.. Prowadzi również warsztat samochodowy od 2004r. W warsztacie pracuje jego brat, który zajmuje się lakierowaniem pojazdów.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd pierwszej instancji ustalił skład majątku dorobkowego uczestników postępowania i dokonał jego podziału w oparciu o art. 684 k.p.c. w zw. z art. 567 § 3 k.p.c. Miał przy tym na uwadze, że skład majątku wspólnego ustala się według stanu na dzień ustania wspólności majątkowej, a wartość – według jego wartości aktualnej. Stan faktyczny Sąd pierwszej instancji ustalił na podstawie dokumentów przedłożonych przez strony w zakresie, w jakim okazały się one wiarygodne. Nadto Sąd czyniąc ustalenia faktyczne dotyczące składu majątku wspólnego stron, nakładów poczynionych na nieruchomość uczestniczki, jak również dotyczące aktualnej sytuacji życiowej i majątkowej stron oparł się na przesłuchaniu wnioskodawcy i uczestniczki. Nadto Sąd oparł się na opinii pisemnej biegłego sądowego z zakresu szacowania nieruchomości dr inż. H. R. i na tej podstawie ustalił

wartość rynkową wchodzącej w skład majątku wspólnego stron oraz na podstawie opinii biegłego J. P. wartość rynkową ruchomości zgromadzonych przez strony w trakcie trwania ich małżeństwa. Ustalając wartość nakładów podlegających rozliczeniu Sąd Rejonowy oparł się w dużej mierze na opinii, sporządzonej przez biegłego sądowego H. R. czyniąc jednak nieco odmiennie ustalenia co czasookresu prac wykonanych na nieruchomości. Podział majątku wspólnego obejmuje składniki majątkowe, które były elementami majątku wspólnego w chwili ustania wspólności ustawowej i które istnieją w chwili dokonywania podziału. Przy jego dokonywaniu nie uwzględnia się tych wspólnych składników majątkowych, które w czasie trwania wspólności ustawowej lub po jej ustaniu zostały zużyte zgodnie z prawem (art. 36 - 40 k.r.o. i art. 42 k.r.o.), natomiast uwzględnia się, ale tylko w ramach rozliczeń, tj. rachunkowo, składniki majątkowe, które zostały bezprawnie zbyte, zniszczone, zużyte lub roztrwonione przez jedno z małżonków. W tym wypadku, przy podziale majątku wspólnego ich wartość podlega zaliczeniu na poczet udziału przypadającego drugiemu małżonkowi. W związku z powyższym oraz art. 46 k.r.o. w zw. z art. 1035 k.c. i art. 212 § 2 k.c. wedle których rzecz, która nie daje się podzielić, może być przyznana stosownie do okoliczności jednemu ze współwłaścicieli z obowiązkiem spłaty pozostałych. Sąd dokonał podziału majątku wspólnego byłych małżonków uwzględniając żądanie wnioskodawcy oraz uczestniczki. Przyznając wnioskodawcy ruchomości przez niego zabrane. Wnioskodawczyni zaś przyznała ruchomości pozostałe w mieszkaniu. Jeżeli chodzi o wartość poszczególnych ruchomości Sąd przyjął wartość uśredniając wycenę wskazaną przez strony. Zarówno wnioskodawczyni jak i uczestnik wskazywali, że w skład majątku wchodziły złota. Żadna jednak ze stron nie potrafiła udowodnić, że były w ich posiadaniu ani kto je zabrał, dlatego też Sąd nie uwzględnił ich w podziale. Z uwagi na fakt, że synowi stron zdarzyło się np. sprzedać aparat fotograficzny Sąd nie przyjął do podziału ruchomości rzeczy (np. komputerów), które strony nie potrafiły określić kto je zabrał i gdzie obecnie się znajdują. Sąd nie dał wiary również uczestnikowi w tej mierze, że 2 stoły z krzesłami zabrane przez niego stanowiły jego majątek odrębny gdyż był darowany przez ojca a drugi stanowił własność jego rodziców bo był pożyczony na komunię. Należy wskazać, że zeznający w sprawie zarówno S. G. (1), jak i D. G. (1) mówili, że stół ten był darowany w trakcie małżeństwa stronom a nie tylko uczestnikowi a zatem wchodzi do majątku wspólnego. Niewiarygodnym jest również, że drugi stół został pożyczony na komunie dziecka i dopiero po paru latach oddany. W zakresie samochodów Sąd zgodnie z zasadą, że rozlicza się majątek istniejący w chwili ustania wspólności majątkowej Sąd nie przyjął do podziału A. (...) rok produkcji 2001, albowiem został on sprzedany w trakcie trwania związku małżeńskiego na co została przedstawiona stosowna umowa. Wnioskodawczyni nie udało się wykazać, że o tej sprzedaży nie wiedziała. Jeżeli chodzi o A. (...) z roku 2001 i V. (...) Sąd przyjął ich wartość według oceny biegłego dzieląc w całości opinię jako rzetelną, wyczerpującą, wydaną w oparciu o porównanie z podobnymi autami tych marka z uwzględnieniem wyposażenia i przebiegu. Uzupełnioną jeszcze wyjaśnieniami w zakresie jej zakwestionowania przez strony. Sąd w świetle zebranego materiału dowodowego nie dał wiary uczestnikowi, że samochód ten był kupiony za pieniądze jego ojca i dla jego ojca. Przede wszystkim świadek W., który był z uczestnikiem po samochodzie w sposób wiarygodny wskazał na kulisy zakupu samochodu. (...) zostało kupione na uczestnika a następnie został sprzedany ojcu bez zgody wnioskodawczyni a zatem wchodzi do majątku wspólnego zgodnie z regułą, że rzeczy zbyte lub zużyte w trakcie związku małżeńskiego bez zgody 2 małżonka wchodzi w skład tego majątku. Jak zeznali świadkowie to uczestnik jeździ tym samochodem ojciec jego ma inny samochód. Sąd zatem uznał, że samochód A. (...) rok produkcji 2001r. o wartości 45.000 zł wchodzi do majątku wspólnego i przyznał go uczestnikowi. Sąd natomiast nie znalazł powodów, dla których miałby drugi samochód V. (...) zakupiony dla wnioskodawczyni i przez nią opłacany o wartości 11.000 zł i nie użytkowany przez uczestnika przyznać właśnie jemu. Wnioskodawczyni twierdziła, że nie posiada kluczyków do samochodu jednocześnie nie wykazała, że kluczyki te ma uczestnik i w jakich okolicznościach miałby je zabrać i po co skoro jak wynika z oględzin dokonanych przez biegłego P. i jego wyjaśnień auto znajduje się na ternie posesji wnioskodawczyni w garażu.

Najbardziej sporną kwestią pomiędzy stronami było rozliczenie nakładów poczynionych przez strony na majątek osobisty wnioskodawczyni A. S. (1) to jest mieszkania przy ul. (...) . Sąd pierwszej instancji wskazał, iż podstawę prawną do dokonania rozliczeń pomiędzy małżonkami z tytułu zwrotu wydatków i nakładów, które poczyniło każde z nich ze swego majątku odrębnego na majątek wspólny jak i z majątku wspólnego na majątek odrębny stanowi art. 45 k.r.o. Strony zawarły związek małżeński w 1990r. i wtedy też zamieszkali u rodziców wnioskodawczyni. Wtedy rodzice postanowili przeznaczyć dla stron lokal na II piętrze na poddaszu który wtedy składał się z 2 pokoi i korytarza. Rodzice wnioskodawczyni przeprowadzili remont mieszkania. Położyli podłogi, wstawili drewniane

okna i zrobili kuchnię i położyli kafelki w łazience a także doprowadzili instalacje. Sąd dał wiarę zeznaniom w tej mierze rodzicom uczestniczki, wnioskodawczyni jak i B. J.. Oczywistym jest, że w pierwszym roku małżeństwa i na dorobku strony nie mogły ze swoich środków przeprowadzić remontu. Następnie jak zeznał świadek J. S. i B. J. (1) rodzice zaczęli remontować mieszkanie drugiej córki B. J. (1). Wtedy już uczestnik pracował w prywatnych warsztatach samochodowych i zarabiał pieniądze. W 2000r. zaś zaczął naprawiać samochody popołudniami w warsztacie. Zanim nastąpiło przeniesienie własności nieruchomości na rzecz wnioskodawczyni minęło 15 lat i w tym czasie strony sukcesywnie wykonywały remonty i modernizowały mieszkanie zwiększając jego powierzchnię i wykonując szereg prac adaptacyjnych. Jak wynika bowiem z operatu szacunkowego sporządzonego na potrzeby darowizny mieszkania w kwietniu 2004 r mieszkanie miało już znacznie większą powierzchnię i 5 pokoi . Po 2005 r nastąpiła dalsza modernizacja mieszkania. Na tle poczynionych w niniejszej sprawie ustaleń faktycznych wyłoniła się wątpliwość, czy nakłady poczynione przez małżonków na nieruchomość, która stanowiła własność rodziców wnioskodawczyni, a od 2005 r weszła w skład majątku osobistego A. S. (1), podlegają rozliczeniu pomiędzy małżonkami tak, jak nakłady poczynione na majątek osobisty jednego z małżonków. Dokonanie nakładów na rzecz przez jej posiadacza może uzasadniać roszczenie wobec właściciela rzeczy o zwrot tych nakładów, jeżeli zachodzą ku temu podstawy, przewidziane w art. 226 i następne k.c. W rozpatrywanym przypadku posiadaczami takimi byli przez okres od 1990 do 2005r. byli A. S. (1) i B. G. (1), którzy w tym okresie sukcesywnie dokonywali szeregu remontów w zamieszkiwanym przez siebie lokalu, w tym remontu kuchni, łazienki, przedpokoju oraz pomieszczeń, które zajmowali, co doprowadziło do poprawienia standardu tego mieszkania i zwiększenia jego wartości, a także poprawy komfortu zamieszkiwania w nim. O przeprowadzanych remontach zeznawali w sprawie świadkowie nie umiejscawiali ich w czasie ale co ważne wskazywali, że prace te były wykonywane kiedy strony mieszkały już w mieszkaniu wówczas rodziców. W takiej sytuacji nabycie następnie przez uczestniczkę własności powyższej nieruchomości, na której uprzednio poczynione zostały nakłady z majątku wspólnego, spowodowało, że całość tych nakładów została przeniesiona na uczestniczkę, co uzasadnia roszczenie uczestnika o zwrot równowartości połowy tych nakładów. W tym miejscu należy wskazać na trafny pogląd Sądu Najwyższego, zawarty w uchwale z dnia 25 lipca 1986 r. (III CZP 37/86, OSNC 1987/7/91, LexPolonica nr 381372), w której stwierdzono, że współmałżonek, który przed powstaniem wspólności ustawowej dokonał z majątku odrębnego nakładów na nieruchomość stanowiącą własność osób trzecich, może żądać zwrotu tych nakładów, jeżeli po powstaniu wspólności ustawowej nieruchomość ta weszła w skład majątku wspólnego, a małżonkowie w drodze umowy nie rozszerzyli wspólności ustawowej na tego rodzaju nakłady. Uchwała powyższa, jakkolwiek wydana na tle nieco odmiennego stanu faktycznego, zachowuje aktualność także na gruncie rozpatrywanego przypadku, bowiem wskazuje na pewną generalną zasadę, panującą przy dokonywaniu rozliczeń z tytułu poczynionych nakładów. Sąd pierwszej instancji podkreślił, że w obu sprawach chodziło o rozliczenie nakładów na majątek, który początkowo stanowił własność osoby trzeciej, a nie własność któregośkolwiek z małżonków. W powołanej wyżej sprawie majątek ten wszedł ostatecznie do majątku wspólnego małżonków, natomiast w rozpatrywanym przypadku stał się on składnikiem majątku osobistego wnioskodawczyni. Należało podkreślić, że niewątpliwie małżonkowie czyniąc nakłady spodziewali się, że inwestują niejako „dla siebie”, bowiem oczekiwali oni, że otrzymają na własność mieszkanie. Ostatecznie własność nieruchomości została przeniesiona jedynie na rzecz wnioskodawczyni, co jednak nie może, w ocenie Sądu pozbawiać uczestnika prawa do dochodzenia części poczynionych na nieruchomość nakładów. Niewątpliwie nakłady te zwiększyły wartość tej nieruchomości, z czego korzyść odniosła wnioskodawczyni, która stała się jego wyłączną właścicielką. W ocenie Sądu pierwszej instancji biegły H. R. w swojej ostatniej uzupełniającej opinii (k -594 – 605) opierając się na pismach uczestnika z 14.06.2014 i 21.07.2014 r., a także operacie wyodrębnienia lokalu sporządzonego przez G. J., które wskazuje również wnioskodawczyni w piśmie z 15.09.2014r. (k-612) co do zakresu prac określił je na kwotę 102.920 zł. obejmując okres od 1990r. do 2010r. a nie jak wskazał biegły po darowiznie w 2005r. Prace te w istocie w świetle zeznań świadków, samych stron i dokumentów przedłożonych w trakcie sprawy wykonywane były od zamieszkania stron przez nich w mieszkaniu to jest od 1991r. praktycznie do rozwodu i taką też kwotę Sąd przyjął. Należało zwrócić bowiem uwagę, że zakres tych prac pokrywał się ze wskazaniem wnioskodawczyni, która jednak umieszcza je jeszcze przed dokonaną darowizną w latach 1990 – 2005r. kiedy nastąpiła darowizna. W ocenie Sądu uczestnik wskazywał prace dokonane, kiedy zamieszkał w lokalu wnioskodawczyni nie określił precyzyjnie dat ich wykonania. Niewątpliwie z zeznań świadków wynika, że najwięcej prac wykonanych było w okresie 1994 do 2005r. Za nie do przyjęcia uznał Sąd pierwszej instancji stanowisko wnioskodawczyni, która od początku postępowania już we wniosku twierdziła,

że strony nie poczyniły żadnych nakładów jest to nie tylko nie logiczne ale i sprzeczne z zeznaniami pozostałych świadków, w tym osób wykonujących prace jak również świadków, w tym samych rodziców wnioskodawczynie, którzy wskazywali, na dokonywane przez nich nakłady, które ponosili po wprowadzeniu się do lokalu.

W skład majątku wspólnego stron wchodzi nieruchomość gruntowa wraz z posadowionym na niej budynkiem o powierzchni 244 m⁽²⁾ położona w G. przy ul. (...) o wartości 159.285,00 zł. W budynku tym uczestnik prowadzi warsztat samochodowy. Wnioskodawczynie we wniosku wnosiła o przyznanie jej tej nieruchomości albowiem jak argumentowała znajduje się ona w bezpośrednim sąsiedztwie z nieruchomością jej rodziców. Zdanie zmieniła dopiero po wycenie dokonanej przez biegłego, która znacznie odbiegała od tego co wskazywała wnioskodawczynie (40.000). Uczestnik nie wyrażał zgody na przejęcie nieruchomości właśnie ze względu na położenie nieruchomości i konflikt z rodzicami wnioskodawczynie i nią samą a także brak dojazdu do nieruchomości. W ocenie Sądu pierwszej instancji w okolicznościach sprawy nieruchomość tę należy przyznać wnioskodawczynie. Po pierwsze dla tego, że tak chciała od początku procesu. Po wtóre Sąd podzielił obawy uczestnika, że w momencie uzyskania nieruchomości będzie miał utrudniony do niej dostęp bowiem wjazd do niej prowadzi przez grunt należący do A. S. (1), (...) i B. J. (1). Uczestnik chciał aby osoby te przenieśli na niego grunt w tej części, dokonał na swój koszt pomiarów geodezyjnych ale niestety spotkał się z odmową. Wnioskodawczynie ustosunkowując się do zarzutów opinii biegłego w zakresie wartości tej nieruchomości jako zarzut co do jej wartości wskazała, że nie ma do niej dojazdu i nie jest ustanowiona służebność przejazdu co zaniża jej wartość. Nadto w trakcie podziału majątku doszło do zaostrzenia konfliktu po tym jak ojciec uczestnika zaatakował wnioskodawczynie w warsztacie i za co został skazany. Wszystkie te okoliczności sprawiają, że Sąd nie może przyznać tej nieruchomości uczestnikowi również wbrew jego woli tylko dla tego, że prowadzi tam działalność gospodarczą. Wnioskodawczynie, która jest właścicielką gruntu będącego dojazdem do nieruchomości znacznie łatwiej będzie ją sprzedać bądź wynająć.

W skład majątku wspólnego stron wchodzi również wyposażenie warsztatu samochodowego stron, które Sąd pierwszej instancji określił na łączną kwotę 26.660 zł. W swojej ocenie Sąd oparł się na wskazaniu stron przez uczestnika, który prowadzi działalność i który jest zorientowany w cenach. Narzędzia te nie są nowe a ich wartość odpowiada wartości jaka wskazywana jest na allegro. Jedynie w zakresie systemu lakierniczego o wartości 20.000 zł Sąd przyjął wartość wskazaną przez wnioskodawczynie bowiem uczestnik w ogóle się do niej nie odniósł podnosząc, że nie on jest jego właścicielem a jego brat D. G. (1) nie przedstawił chociażby umowy z bratem w tej materii. Po pierwsze nie przedstawił na to żadnych dowodów poza twierdzeniami jego i D. G. (1) a po wtóre D. G. (1) nie prowadzi działalności gospodarczej, pracuje niejako wraz z ojcem u Uczestnika. Po za tym nie bez znaczenia w tym świetle pozostają zeznania wnioskodawczynie, która znała zasady pracy D. G. (1) u uczestnika, a które to poznała będąc żoną uczestnika bowiem działalność rozpoczęli w 2005r. na długo przed rozводом stron a zatem miała dużo czasu żeby je poznać. Sąd w tej mierze nie miał podstaw do odmówienia jej wiarygodności. Wartość systemu lakierniczego jest również zbieżna z kwotą takich używanych systemów wystawionych na allegro. Jeśli zaś chodzi o szafki znajdujące się w warsztacie wobec sporu stron, co do ich wartości wobec przyznania tej nieruchomości wnioskodawczynie Sąd przyznał je wnioskodawczynie te szafki przyjmując wartość wskazaną przez wnioskodawczynie 2.000 zł. Nadto Sąd pierwszej instancji ustalił, że w skład majątku wspólnego stron wchodzi (...) wartości nakładów poczynionych na nieruchomość wspólną przez małżonków w postaci tarasu z murem kominkiem i bufetem o wartości tej części 1.942 zł, (...) altany ogrodowej o wartości 583 zł i (...) udziału wybrukowania kostką granitową dziedzina posesji o wartości 2.246 zł. Kwoty te Sąd przyjął w oparciu o opinię biegłego H. R. i biorąc pod uwagę, iż fakt dokonania tych nakładów przez strony został potwierdzony zeznaniami świadków i nie był w zasadzie kwestionowany przez wnioskodawczynie.

Strony posiadały 4 garaże blaszane. Wnioski w tym zakresie były zgodne dzieląc się z nimi po połowie. Sąd przyjął ich wartość po 1.500 zł. Przyznanie wnioskodawczynie składników majątkowych o większej wartości skutkuje spłatą na rzecz uczestnika na podstawie art.212 § 2 i 3 k.c. stosowanym odpowiednio do spraw o podział majątku wspólnego. Przepis ten wskazuje, że rzecz, która nie daje się podzielić, może być przyznana stosownie do okoliczności jednemu ze współwłaścicieli z obowiązkiem spłaty pozostałych albo sprzedana stosownie do przepisów kodeksu postępowania cywilnego. Jeżeli ustalone zostały dopłaty lub spłaty, sąd oznaczy termin i sposób ich uiszczenia, wysokość i termin uiszczenia odsetek, a w razie potrzeby także sposób ich zabezpieczenia. W razie rozłożenia dopłat i spłat na raty

terminy ich uiszczenia nie mogą łącznie przekraczać lat dziesięciu. Mając powyższe na względzie Sąd przyjął, że łącznie z ruchomościami, nakładami i nieruchomością nabyła ona składniki majątku na kwotę 275.032 zł uczestnik zaś na kwotę 84.360 zł. Skoro tak uczestnikowi należy się jeszcze dopłata w celu wyrównania majątku wspólnego stron kwotą 95 328 zł tytułem wyrównania jego majątku w majątku wspólnym stron (275 032 : 2 to kwota 137.056,00 i od tego odjąć kwotę należną wnioskodawczyni od uczestnika 42.188 zł daje nam kwotę 95.328 zł). Z uwag na fakt, iż jest to kwota znacząca Sąd dał wnioskodawczyni zgodnie z art. 320 k.p.c. termin roczny na zebranie środków i spłatę uczestnika.

Sąd nakazał również uczestnikowi wydanie nieruchomości i ruchomości będących w jego posiadaniu w terminie 1 miesiąca.

Za podstawę rozliczenia kosztów pomiędzy stronami Sąd pierwszej instancji przyjął art. 520 § 1 k.p.c. co oznacza bezzasadność apelacji także w tym względzie. W najnowszym orzecznictwie (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 sierpnia 2012 roku, V CZ 30/12, Lex nr 1231642) przyjmuje się, że w sprawach działowych, do jakich należą sprawy o podział majątku wspólnego, nie zachodzi sprzeczność interesów, niezależnie od tego jaki dana strona zgłasza wniosek co do sposobu podziału i jakie stanowisko zajmuje w sprawie. W takich postępowaniach strony są również w równym stopniu zainteresowane wynikiem postępowania, a ich interesy w zasadzie są wspólne, gdyż podlegają na wyjściu ze stanu wspólności. Przyjmuje się także (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2013 roku, II CZ 28/13, Lex nr 1353173, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 2012 roku IV CZ 13/12, Lex nr 1232808), że nawet wówczas, gdy uczestnicy postępowania wskazują różne sposoby podziału i zgłaszają w tym względzie odmienne wnioski, czy występują z roszczeniami dodatkowymi nie zachodzi sprzeczność interesów w rozumieniu art. 520 § 2 i 3 k.p.c. Dlatego Sąd też Sąd pierwszej instancji oddalił wnioski stron w zakresie zwrotów zastępstwa procesowego. Na podstawie zaś art. 520 § 2 k.p.c. w zw. z art. 113 ust. 1 w zw. z art. 83 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2014 r., poz. 1025 j.t ze zm.), Sąd nakazał uiszczyć wnioskodawczyni jak i uczestnikowi na rzecz Skarbu Państwa tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych tymczasowo pokrytych z sum Skarbu Państwa to jest kwotą po 2.301 zł. W związku z tym, iż wnioskodawczyni uiszczyła opłaty od wniosku kwotą 1.000 złotych Sąd zasądził od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawczyni kwotę 500 złotych.

Apelację od postanowienia złożył wnioskodawczyni, zaskarżając postanowienie w całości i zaskarżonemu postanowieniu zarzuciła:

1. naruszenie prawa materialnego:

- art. 207 k.c. poprzez jego błędną wykładnię polegającą na pominięciu normy zawartej w tym przepisie oraz orzecznictwa – uchwały Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2006r. (sygn. akt III CZP 11/06), z której wynika, że „roszczenie o zwrot wartości nakładów poczynionych przez jednego ze współwłaścicieli na nieruchomość wspólną przysługuje przeciwko osobom które były współwłaścicielami w czasie dokonania tych nakładów”

- art. 226 k.c. przez jego błędne zastosowanie i oparcie rozstrzygnięcia na nieprzystającym do stanu faktycznego orzeczeniu – uchwale Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1986r. (sygn. III CZ 37/86), której teza brzmi „współmałżonek który przed powstaniem wspólności ustawowej dokonał z majątku odrębnego nakładów na nieruchomość stanowiącą własność osób trzecich, może żądać zwrotu tych nakładów, jeżeli po powstaniu wspólności ustawowej nieruchomość ta weszła w skład majątku wspólnego a małżonkowie w drodze umowy nie rozszerzyli wspólności ustawowej na tego rodzaju nakłady”.

2. naruszenie prawa procesowego mające wpływ na treść rozstrzygnięcia – art. 231, art. 233 i art. 234 k.p.c. polegające na:

- nierozpoznanie wniosku o dopuszczenie dowodu z innego biegłego, na okoliczność wyceny nieruchomości i nakładów na nią poczynionych;

- pominięcie waloru dowodowego faktur i innych dowodów źródłowych przedstawionych przez uczestnika, na okoliczność zakupu przez strony w latach 1999 – 2011 materiałów służących do remontu i budowy mieszkania i warsztatu;

- bezpodstawnym przyjęciu przez Sąd, że wyposażenie warsztatu nie stanowi w całości współwłasności stron, a w części stanowi własność brata i ojca uczestnika;

- nie odniesienie się przez Sąd w części motywacyjnej postanowienia do operatu wyodrębnienia lokalu mieszkalnego wnioskodawczyni z kwietnia 2004r., sporządzonego przez rzeczoznawcę majątkowego inż. G. J. (3), na okoliczność stanu technicznego przedmiotowego lokalu mieszkalnego oraz działki siedliskowej w dacie dokonania darowizny.

3. Sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego polegającą na:

- dokonaniu podziału majątku wspólnego stron przez przyznanie budynku warsztatu wraz z działką wnioskodawczyni, co jest sprzeczne ze społeczno – gospodarczym przeznaczeniem tego lokalu użytkowego, z którego wyłącznie, nieprzerwanie od 5 lat korzysta uczestnik i jego osoby bliskie;

Przyjęcie nakładów z majątku wspólnego na lokal mieszkalny wnioskodawczyni w wysokości przekraczającej obecną wartość rynkową tego lokalu, z pominięciem okresu czynienia tych nakładów;

- ustalenie, że wyposażenie warsztatu wymienione w pkt II postanowienia wyczerpuje całość urządzeń znajdujących się warsztacie, które stanowią współwłasność stron, przez bezzasadne wyeliminowanie części urządzeń i przypisanie prawa ich własności osobom trzecim;

- ustalenie w pkt III postanowienia 1/3 nakładów dotyczących tarasu z murowanym kominkiem i bufetem, altaną oraz udziału w utwardzaniu kostka granitową pomimo, że z operatu inż. G. J. (3) wynika, że działka ta była w opisany wyżej sposób wyposażona przed dokonaniem darowizny;

- wyeliminowaniu z majątku wspólnego samochodu marki A. (...), sprzedanego przez uczestnika w czerwcu 2010r. pomimo istnienia wówczas separacji faktycznej pomiędzy stronami i przyjęcie przez Sąd, że kwota uzyskana ze sprzedaży tego pojazdu została przeznaczona na potrzeby rodziny;

- bezkrytycznym przyjęciu w istocie trzech opinii wydanych przez biegłego H. R., w części sprzecznych i niespójnych.

Mając powyższe na uwadze wnioskodawczyni wniosła o:

- zmianę zaskarżonego postanowienia przez przyjęcie ustaleń co do składników majątku wspólnego stron i sposobu jego podziału jak we wniosku o podział majątku z dnia 28 października 2011r;

- zasądzenie od uczestnika na rzecz wnioskodawczyni kosztów procesu za II Instancję według norm przepisanych.

Apelację złożył również uczestnik postępowania, zaskarżając postanowienie w części:

1. pkt I postanowienia w zakresie braku orzeczenia o całości roszczenia;

- pkt I ppk. 2 postanowienia w zakresie wartości samochodu osobowego A. (...);

- pkt I ppkt. 20 postanowienia w zakresie wartości wersalek

2. pkt II ppkt. 3 w zakresie wartości narzędzi blacharskich;

3. pkt II ppkt. 13 w zakresie uznania, że system lakierniczy wchodzi w skład majątku wspólnego;

4. pkt VI w zakresie ustalenia kwoty należnej uczestnikowi tytułem wyrównania udziału w majątku wspólnym.

Zaskarżonemu postanowieniu uczestnik postępowania zarzucił:

naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na treść orzeczenia, a to:

1) art. 217 § 12 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. poprzez pominięcie części zebranego w sprawie materiału dowodowego tj. zeznań stron i w konsekwencji błędne ustalenie stanu faktycznego poprzez nieustalenie, że w skład majątku wspólnego wchodziły ruchomości: piekarnik do zabudowy o wartości 800 zł, blat kuchni gazowej o wartości 400 zł, stół i cztery krzesła o wartości 1.200 zł.

2) art. 233 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów przeprowadzonych w sprawie, dokonanej wybiórczo wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego polegającej na uznaniu za wiarygodne twierdzenia zawartego w opinii biegłego w zakresie stanu wycenionego pojazdu A. (...), że w dacie ustania wspólności był on już po remoncie, podczas gdy ze zgromadzonego materiału dowodowego, a w szczególności z przedłożonych do akt sprawy zdjęć pojazdu, zeznań uczestnika postępowania i zeznań świadka S. G. (1) wynika, iż stan pojazdu w dacie ustania wspólności majątkowej był powypadkowy i jeszcze przed remontem, a tym samym błędne ustalenie, że wartość pojazdu A. (...) wynosiła 45.000 zł podczas gdy wynosiła ona 9.000 zł.

3) art. 224 § 1 k.p.c. i art. 232 zd.2 k.p.c. poprzez brak dopuszczenia z urzędu dowodu z uzupełniającej opinii biegłego na okoliczność ustalania wartości pojazdu A. (...) uwzględniającej wartość pojazdu według stanu na dzień ustalania wspólności majątkowej czyli według stanu sprzed remontu;

4) art. 223 § 1 i 2 w zw. z art. 227 i art. 328 § 2 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów przeprowadzonych w sprawie, dokonanej wybiórczo, wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego polegającej na:

- braku wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego i dokonania jego oceny z pominięciem istotnej części tego materiału tj. dowodu z dokumentu w postaci faktury nr (...). Która wskazywała że „system lakierniczy” tj. elementy wentylacji niezbędne do lakierowania nie należą do uczestnika postępowania a tym samym nie wchodzi w skład majątku wspólnego stron;

- przyjęcie wartości narzędzi blacharskich, wersalek, nagrzewnicy spalinowej w sposób i w wysokości sprzecznej z zasadami doświadczenia życiowego bez opinii biegłego w tym zakresie, albowiem niemożliwym jest aby lika narzędzi o wartości użytkowej miało wartość rynkową 1.000 zł a wersalki tylko 50 zł natomiast aż 700 zł za 8 letnią nagrzewnicę spalinową podczas gdy wartość tych przedmiotów była przez uczestnika kwestionowana,

5) art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. poprzez nie zawarcie w uzasadnieniu postanowienia przyczyn, dla których odmówił wiarygodności dowodom tj. dowodom z dokumentów zakupu samochodu A. (...) oraz zdjęciom, które przedstawiały jego stan w chwili ustania wspólności majątkowej, zeznaniom uczestnika postępowania w zakresie wartości pojazdu A. (...) w dacie ustania wspólności majątkowej, dowodu z dokumentu tj. faktury nr (...) dotyczącej elementów wentylacji urządzenia lakierniczego, z której wynika, że system lakierniczy jak to ujmuje Sąd pierwszej instancji nie wchodzi do majątku wspólnego, z zeznań uczestnika postępowania oraz D. G. (1) w zakresie własności systemu lakierniczego, a nadto zeznań uczestnika w zakresie wartości narzędzi blacharskich, wersalki i nagrzewnicy spalinowej;

Mając powyższe na uwadze uczestnik postępowania wniósł o:

I. zmianę pkt I zaskarżonego postanowienia poprzez ustalenie, że w skład majątku wspólnego wnioskodawczyni A. S. (1) i uczestnika postępowania B. G. (1) wchodzi;

ppkt. 2 samochód osobowy A. (...) rok produkcji 2007 o wartości 9.000 zł;

ppkt. 20 dwie wersalki o wartości 500 zł i 800 zł;

ppkt. 25 piekarnik do zabudowy o wartości 800 zł,

ppkt. 26 blat kuchni gazowej o wartości 400 zł,

ppkt. 27 stół i cztery krzesła o wartości 1.200 zł.

II. zmianę pkt II zaskarżonego postanowienia poprzez ustalenie, że w skład majątku wspólnego stron w postaci wyposażenia warsztatu o łącznej wartości 2566 zł wchodzi:

- ppkt. 3 narzędzia blacharskie o wartości użytkowej;

- wykreślenie ppkt. 13 jako ruchomości niewchodzącej w skład majątku wspólnego stron

III. zmianę pkt IV zaskarżonego postanowienia poprzez nakazanie wnioskodawczyni uiszczenia na rzecz uczestnika kwoty 15.678 zł tytułem wyrównania jego udziału w majątku wspólnym;

IV. zasądzenie od wnioskodawczyni na rzecz uczestnika postępowania kosztów postępowania według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył:

Obie apelacje podlegały oddaleniu.

Sąd pierwszej instancji dokonała prawidłowych ustaleń faktycznych w sprawie i Sąd Okręgowy te ustalenia przyjmuje za własne w zakresach zaskarżenia obu apelacji (art. 378 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

Sąd pierwszej instancji dokonując podziału zarówno nieruchomości jak i ruchomości dokonał podziału w naturze uwzględniając sposób dotychczasowego korzystania przez uczestników postępowania z nieruchomości, ich udział we współwłasności i interes społeczno – gospodarczy, jaki mają poszczególni współwłaściciele w stosunku również do przedmiotowej nieruchomości (art. 623 k.p.c. w zw. z art. 688 k.p.c. w zw. z art. 567 § 3 k.p.c.). Przyjmując sposób dokonania podziału, należało uwzględnić również sytuację majątkową współwłaścicieli i konsekwencje dokonanego podziału w konieczności dokonania wyrównania wartości poprzez dopłaty na rzecz pozostałych współwłaścicieli. Przyjęty sposób podziału przyjęty przez Sąd pierwszej instancji pozostaje uzasadniony. Pozostaje on w znaczącej części zgodny z wnioskami uczestników postępowania.

Należy zaznaczyć, iż w każdej sprawie, sposób dokonania podziału pozostaje wynikiem zbadania wszystkich okoliczności faktycznych. Decyzja w tym przedmiocie w istocie należy do Sądu. Sąd pierwszej instancji wskazał, na powody, dla których wspólna nieruchomość uczestników postępowania została przyznana na własność wnioskodawczyni. Ten sposób podziału został wskazany we wniosku. Wnioskodawczyni wskazywała w uzasadnieniu wniosku, iż ze względu na położenie i dostęp do nieruchomości, nieruchomość powinna zostać jej przyznana. Wnioski apelacji wnioskodawczyni zdają się wskazywać na popieranie tego sposobu podziału - poprzez odesłanie do treści pierwotnego brzmienia wniosku. Jednocześnie w zarzutach i uzasadnieniu apelacji wnioskodawczyni, jak można zrozumieć kwestionowała ten sposób dokonania podziału, poprzez wskazywanie na sposób korzystania z nieruchomości – tj. dalsze korzystanie z niej przez uczestnika postępowania. Wnioskodawczyni nie wskazała w apelacji jednak konkretnie sposobu, w jaki w jej ocenie należałoby dokonać podziału. Enigmatyczne żądanie apelacji o zmianę zaskarżonego postanowienia przez przyjęcie ustaleń, co do składników majątku wspólnego stron i sposobu jego podziału jak we wniosku o podział majątku wspólnego z dnia 28 października 2011r. nie pozwala na weryfikację orzeczenia w tym zakresie. Wnioski powyższej treści zostały poparte na rozprawie w dniu 10 września 2015r. Wnioskodawczyni popierając wniosek wskazała, iż jest w stanie przejąć nieruchomość za wartość wskazaną we wniosku. Popierając kwestionowanie wartości tej nieruchomości, wskazując brak racjonalności rozstrzygnięcia i przyznania wnioskodawczyni nieruchomości oraz na korzystanie przez uczestnika postępowania w zarzutach apelacji wnioskodawczyni w pierwszej kolejności wносиła o zweryfikowanie wartości, na jaką nieruchomość została wyceniona.

Zgłaszanie przez wnioskodawczynię zarzuty odnoszące się do podstaw dokonanej przez biegłego wyceny, spowodowały, iż zarzut apelacji odnoszący się do podstaw faktycznych dokonanej wyceny został uwzględniony w

postępowaniu apelacyjnym. Przeprowadzona została ponowna wycena nieruchomości. Ponowna wycena biegłego, po ponownym oszacowaniu nieruchomości, nie odbiegała od wykonanej przed Sądem pierwszej instancji. Wnioskodawczyni już nie kwestionowała wartości nieruchomości. W kontekście wniosków apelacji zatem brak było podstaw do zmiany sposobu dokonanego podziału majątku. Sąd Okręgowy zaznacza, iż ten sposób pozostaje właściwy w związku z położeniem spornej nieruchomości i możliwościami dostępu do swobodnego z niej korzystania.

Wnioskodawczyni podniosła w apelacji, iż nakłady poczynione na jej nieruchomość przed datą darowizny, w wyniku której nabyła własność, nie powinny podlegać podziałowi. W ocenie Wnioskodawczyni, zwrotu tych nakładów uczestnik postępowania mógłby dochodzić przeciwko osobom, które były właścicielami w czasie dokonania tych nakładów. To stanowisko nie uwzględnia jednak stanu faktycznego sprawy. Uczestnicy postępowania dokonywali zgodnie nakładów na nieruchomość również czasie, kiedy wnioskodawczyni nie był jej właścicielem. Jednakże ostatecznie to majątek osobisty Wnioskodawczyni został powiększony w wyniku dokonanych nakładów (art. 226 k.c.). Sposób czynienia nakładów na nieruchomość rodziców Wnioskodawczyni nie budził wątpliwości. Celem było przystosowanie części tej nieruchomości na potrzeby obojga uczestników. Niewątpliwym pozostaje, iż trakcie trwania wspólności majątkowej na powyższe nakłady nie została rozszerzona wspólność majątkowa i poprawne pozostaje założenie Sądu pierwszej instancji, iż nakłady czynione z majątku wspólnego na majątek osobisty jednego z małżonków powinny zostać rozliczone w niniejszym postępowaniu. Również w zakresie zgodnie czynionych nakładów na ten majątek, przez przeniesieniem własności na Wnioskodawczynię. Małżonek, na którego majątek osobisty nakłady te zostały poczynione powinien zwrócić, iż wartość (art. 45 k.r.i.o.). Do zarzucanego zatem, naruszenia treści art. 207 k.c. i art. 226 k.c. nie doszło.

W konsekwencji dalsze zarzuty apelacji Wnioskodawczyni naruszenia prawa procesowego i materialnego, odnoszące się do sposobu rozliczenia nakładów poniesionych przed datą dokonanej darowizny pozostawały bezprzedmiotowe.

Wartość nakładów została poddana ponownej weryfikacji i ich wartość w zasadzie nie uległa zmianie w ocenie kolejnego biegłego powołanego w sprawie.

Ustalania faktyczne odnoszące się do składników majątku wspólnego zostały oparte na wnioskach stron i dowodach, jakie w sprawie zostały zgłoszone. Sąd pierwszej instancji wskazywał w tym zakresie, na twierdzenia stron, które stanowiły jedyne źródło informacji o składnikach majątku wspólnego i ich wartości. Należy zaznaczyć, iż jakkolwiek to na Sądzie ciąży obowiązek ustalania składu i wartości majątku wspólnego zgodnie z treścią art. 684 k.c. w zw. z art. 688 w zw. z art. 567 § 3 k.p.c. to Sąd nie ma obowiązku poszukiwania i wskazywania składników tego majątku (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 1968 r., III CR 97/67, LEX).

Wnioski dowodowe zgłaszane sprawie nie pozwoliły na weryfikacje składu i wartości odmiennie od twierdzeń stron i można było zatem oprzeć się jedynie na okolicznościach przyznanych przez strony lub na tych, którym strony nie zaprzeczyły (art. 229 k.p.c. i art. 230 k.p.c.). Podnoszone w apelacji Uczestnika postępowania zarzuty odnoszące się do konieczności przeprowadzenia przez Sąd z urzędu opinii biegłego jaką uzna za stosowną na potrzeby postępowania nie znajduje uzasadnienia w sprawie treści art. 684 k.c. w zw. z art. 688 w zw. z art. 567 § 3 k.p.c. Okoliczności niezakwestionowane nie podlegały dalszej weryfikacji w toku postępowania dowodowego, skoro można było uznać, iż twierdzenia stron o faktach nie budzą uzasadnionych wątpliwości. Zarzuty apelacji Wnioskodawczyni odnoszące się do wyposażenia warsztatu nie mogły prowadzić do odmiennych ustaleń niż poczynione przez Sąd pierwszej instancji. Nie zostały również w tym postępowaniu skutecznie wykazane okoliczności odnoszące się do sposobu przeznaczenia środków uzyskanych ze sprzedaży w czerwcu 2010r. (tj. w trakcie trwania wspólności majątkowej małżeńskiej uczestników postępowania) samochodu marki A6.procedury

Zarzuty odnoszące się do szczegółowego określenia składników majątku podlegającego podziałowi podniesione zostały również w apelacji uczestnika postępowania. Wbrew zarzutom apelacji Sąd pierwszej instancji orzekł o składnikach, które stanowiły wyposażenie kuchni. Jak wskazano wyżej Sąd nie ma obowiązku poszukiwania majątku podlegającego podziałowi i może oprzeć się w tym zakresie na wnioskach stron.

W zakresie zaliczenia do majątku wspólnego systemu lakierniczego Sąd pierwszej instancji zasadnie wskazywał na brak dowodów pozwalających na jednoznaczne wykluczenie tego składnika wyposażenia warsztatu uczestnika postępowania z majątku podlegającego podziałowi - na podstawie złożonych przez niego dowodów.

W zakresie wartości pojazdu marki A. (...) została przeprowadzony dowód z opinii biegłego. Biegły wskazywał na datę rejestracji pojazdu (w trakcie trwania wspólności) jako wyznacznik zakończenia remontu tego pojazdu. Trudno wyciągnąć odmienne niż biegły wnioski na podstawie tak ustalonych stanów faktycznych. Twierdzenia uczestnika postępowania, iż pojazd został później wyremontowany, a w chwili ustania wspólności nadal pozostawał w stanie powypadkowym pozostają w sprzeczności z datą jego rejestracji. Odmienne od wyników przeprowadzonego dowodu z opinii biegłego ocena stanu faktycznego dokonana przez stronę nie musi prowadzić do przeprowadzania kolejnych opinii. Zarzuty podnoszone przez uczestnika postępowania również w ocenie Sądu Okręgowego nie doprowadziły do podważenia wniosków już przeprowadzonej opinii. W tym zakresie nie doszło zatem do zarzucanego apelacją naruszenia art. 224 § 1 k.p.c. i art. 232 zd.2 k.p.c. Jak wskazano wyżej tym bardziej nie było podstaw do przeprowadzenia kolejnej opinii przez Sąd z urzędu jak zarzuca w apelacji skarżący.

Ustalając wartość wyposażenia warsztatu uczestnika postępowania Sąd oparł się na treści oświadczeń stron, co do składu i wartości tego wyposażenia i zostały one zweryfikowane stosownie do oświadczeń stron, które nim dysponowały. Uczestnik postępowania ogólnie kwestionuje wartości, o które zgodnie z jego wnioskiem wartości te zostały skorygowane, lub co do składników o których wartości i istnieniu się nie wypowiadał. Powołana w apelacji wartość nagrzewnicy została przyjęta przez Sąd pierwszej instancji zgodnie z wartością wskazana przez uczestnika postępowania w piśmie z dnia 20.03.2013r.

Zarzuty zatem również apelacji Uczestnika postępowania nie doprowadziły do zmiany przyjętego przez Sąd pierwszej instancji sposobu dokonanego podziału i wartości składników majątku, i w konsekwencji zmiany wysokości dopłaty jaką pozostała obciążona Wnioskodawczyni.

Mając powyższe na uwadze na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. obie apelacje podlegały oddaleniu.

Koszty postępowania stosownie do treści art. 520 § 1 k.p.c. obciążają uczestników postępowania stosownie do ich udziału w tym postępowaniu. W orzecznictwie Sądu Najwyższego zgodnie przyjmuje się, iż sprawach, których przedmiotem jest podział majątku, samo występowanie sporów pomiędzy współwłaścicielami, co do składników majątku, ich wartości i sposobu ich podziału, oraz co do innych kwestii częściowych, nie oznacza, iż zachodzi pomiędzy uczestnikami postępowania sprzeczność interesów. Sam fakt, iż strony zmiernają do podziału majątku w sposób, jaki uznają za najkorzystniejszy dla siebie i mają odmienne w tym zakresie stanowisko, nie oznacza, iż konieczność rozstrzygnięcia tychże sporów ma wpływ na ocenę celu postępowania, jakim jest wyjście ze stanu współwłasności, a w tym zakresie interesy uczestników postępowania działowego pozostają wspólne i niesprzeczne (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2013r. II CZ 28/13, z dnia 9 sierpnia 2012 r., V CZ 30/12, z dnia 6 czerwca 2012 r., IV CZ 13/12, z dnia 3 lutego 2012 r., I CZ 133/11, z dnia 19 listopada 2011 r., III CZ 46/10, OSNC 2011, nr 7-8, poz. 88, z dnia 19 listopada 2011 r., III CZ 47/11, z dnia 16 września 2011 r., IV CZ 40/11). Postępowanie w sprawach rozpoznawanych w postępowaniu nieprocesowym odrębnie reguluje zasady orzekania o kosztach postępowania – co do zasady nie ma podstaw do zastosowania zasad przewidujących udział w ponoszeniu kosztów procesu stosownie do jego wyniku (por. postanowienie SN z dnia 6 czerwca 2012r, IV CZ 13/12). Bezzasadne zatem pozostają wnioski uczestników postępowania w zakresie kosztów postępowania zarówno przed Sądem pierwszej instancji jak i przed Sądem Odwoławczym.

Koszty zatem w oparciu o treść art. 520 § 1 k.p.c. obciążają uczestników postępowania stosownie do ich udziału w postępowaniu. Wykonanie dodatkowej opinii biegłego w sprawie pozostawało w interesie uczestników postępowania. Kosztami jej przeprowadzenia zostali obciążeni Wnioskodawczyni i Uczestnik po połowie.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.

(...)